

Styre: Fakultetsstyret ved Det juridiske fakultet
Styresak: 108/22
Møtedato: 13.12.2023
Journalnummer: 2022/1550

OPPRETTING AV NYTT EVU-EMNE: «FOREBYGGING OG AVDEKKING AV KORRUPSJON I NÆRINGSLIVET OG OFFENTLIG SEKTOR»

Bakgrunn

Fakultetet har de siste årene hatt en vekst innen etter- og videreutdanningstilbud, jf. Styresak 91/22. Dette er en ønsket utvikling både fordi vi gjennom dette bidrar til at Universitetet i Bergen oppfyller en del av det oppdraget vi er gitt fra vårt departementet, samt at vi gjennom dette frembringer inntekter til fakultetet som bidrar til å styrke vår økonomi. Etter- og videreutdanning kan vi kreve studieavgift for og overskuddet av driften går uavkortet til fakultetet, dette i motsetning til utdanning som finansieres over statsbudsjettet hvor universitetet tilbakeholder 25% av midlene til dekning av universitetets felleskostnader.

Fakultetsledelsen har hatt en dialog med professor Jon Petter Rui om å utvikle et etter- og videreutdanningstilbud innenfor forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor. Det antas å være etterspørsel etter et slikt undervisningstilbud, både innen offentlig og privat sektor. Transparency International har gjennomført en kartlegging av kurs- og undervisningstilbud ved universiteter og høyskoler som fokuserer på korrupsjon (2017). Det er ingen emner med tilsvarende fokus og grundighet som det som her foreslås.¹ Det som er nærmest, er kurset «Corruption - Incentives, Disclosure and Liability ved Norges Handelshøyskole (7,7 studiepoeng). Emnet tilbys ikke som EVU.²

Nærmere om kurset

EVU-kurset Forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor er tenkt lagt opp etter mønster fra [JUR605](#), og tenkes holdt første gang høst 2023. Kurset bygges opp med digitale forelesninger kombinert med to fysiske samlinger.

Rui skriver videre følgende i et notat rettet til fakultetets Studieutvalg:

¹ Transparency International Norge: Korrupsjon på timeplanen. Sluttrapport (2017) (file:///Users/jonpetterrui/Downloads/Korrupsjon%20p%C3%A5%20timeplanen%20-%20sluttrapport%20oktober%202017.pdf, sist besøkt 10.11.2022).

² NHH: BUS452 Corruption - Incentives, Disclosure and Liability (<https://www.nhh.no/en/courses/corruption---incentives-disclosure-and-liability/>, sist besøkt 10.11.2022).

«Kurset gir en innføring i forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor.

For det første rettes fokus mot fenomenet korrupsjon. Hva er korrupsjon? Hvorfor oppstår korrupsjon? Ved drøfting av disse spørsmålene søkes det belyst hva som er likheter og forskjeller på korrupsjon i offentlig og privat sektor. Det vil bli gitt eksempler på ulike former og typer av korrupsjon; fra småskala-korrupsjon på grensen mot uetisk, men ikke straffbar atferd, til store og komplekse tilfeller av korrupsjon. Forholdet mellom tradisjonelle bestikkelser og forhold som kan være indikatorer på korrupsjon (brudd på regler om transparens, habilitet) vies oppmerksomhet. Andre forhold for å få kunnskap og forståelse for fenomenet korrupsjon vil også bli fremhevet: Hvorfor oppstår ulike former for korrupsjon? Hvilke konsekvenser og omkostninger har korrupsjon? Hvilket omfang er det av korrupsjon i dag nasjonalt og internasjonalt?

For det andre tar kurset for seg hvilken atferd som rammes av straffelovens bestemmelser av korrupsjon, samt andre straffbare forhold som står i nær sammenheng med korrupsjon (bl.a. økonomisk utroskap og hvitvasking). Korrupsjon og etikk vies også oppmerksomhet.

For det tredje fokuseres det på hvordan korrupsjon kan forebygges og avdekkes i næringslivet og i offentlig sektor. Her presenteres internasjonale og nasjonale rettslige instrumenter og retningslinjer som er viktige når en privat eller offentlig virksomhet skal gjøre risikovurderinger og utarbeide interne rutiner for forebygging og avdekking av korrupsjon. Det drøftes også i noen grad hvordan man skal, bør og kan gå frem hvis det skulle avdekkes korrupsjon eller oppstå mistanke om korrupsjon i virksomheten.»

Saken ble lagt frem for Studieutvalget i møte 01.12.2022, med følgende vedtak:

«Studieutvalget har ingen innvendinger mot at fakultetsstyret oppretter EVU-emnet «Forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor» fra høstsemesteret 2023, med den fremlagte læringsutbyttebeskrivelsen. Det er en forutsetning at undervisningen på kurset honoreres særskilt som et bierverv, og derfor ikke går på bekostning av fakultetets undervisningsressurser.»

Dekan og fakultetsdirektørs merknader

Forebygging og avdekking av korrupsjon har stor samfunnsmessig betydning. Vi mener at det vil være tilstrekkelig etterspørsel til å forsvare opprettelsen av et slikt kurs.

Fakultetet har vært i kontakt med Bergen Næringsråd som ønsker å samarbeide om å markedsføre kurset overfor sine medlemmer og gjennom dette vil vi nå frem til mulige deltagere i det private næringsliv. Vi har også en god dialog med Statsforvalteren i Vestland, Bergen kommune, KS og Vestland fylkeskommune om etter- og videreutdanningstilbudene våre, og antar at det vil være tilsvarende interesse fra disse. Vi har også andre samarbeidspartnere som kan være aktuelle i forbindelse med etableringen av dette kurset.

Det har knyttet seg noe usikkerhet til professor Jon Petter Rui sin fremtidige tilknytning til fakultetet. Av pressen har det kommet frem at han er tilbudt en stilling ved BI. Vi har gjennom dialog med Rui kommet frem til en løsning som innebærer at han fortsatt vil være ansatt ved vårt fakultet i overskuelig fremtid. Etableringen av dette emnet inngår i våre felles planer og

han vil bli avlønnnet særskilt etter særavtalen. Dette innebærer også at hans engasjement i dette kurset ikke vil redusere hans generelle undervisningsplikt ved fakultetet, i samsvar med Studieutvalgets vedtak referert ovenfor.

Saken legges frem med følgende forslag til

vedtak:

Etter og videreutdanningsemnet «Forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor» opprettes fra høstsemesteret 2023.

Karl Harald Søvig

Dekan

Øystein L. Iversen

Fakultetsdirektør

07.12.2022/ØLI

Vedlegg: Emnebeskrivelse

Forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor

Studiepoeng, omfang

10 studiepoeng

Studienivå (studiesyklus)

Videreutdanning, lavere grads

Fulltid/deltid

Fulltid

Undervisningssemester

Høst

Undervisningssted

UiB og nettbasert

Mål og innhold

Kurset gir en innføring i forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor. **For det første** rettes fokus mot fenomenet korrupsjon. Hva er korrupsjon? Hvorfor oppstår korrupsjon? Ved drøfting av disse spørsmålene søkes det belyst hva som er likheter og forskjeller på korrupsjon i offentlig og privat sektor. Det vil bli gitt eksempler på ulike former og typer av korrupsjon; fra småskala-korrupsjon på grensen mot uetisk, men ikke straffbar atferd, til store og komplekse tilfeller av korrupsjon. Forholdet mellom tradisjonelle bestikkelser og forhold som kan være indikatorer på korrupsjon (brudd på regler om transparens, habilitet) vies oppmerksomhet. Andre forhold for å få kunnskap og forståelse for fenomenet korrupsjon vil også bli fremhevet: Hvorfor oppstår ulike former for korrupsjon? Hvilke konsekvenser og omkostninger har korrupsjon? Hvilket omfang er det av korrupsjon i dag nasjonalt og internasjonalt?

For det andre tar kurset for seg hvilken atferd som rammes av straffelovens bestemmelser av korrupsjon, samt andre straffbare forhold som står i nær sammenheng med korrupsjon (bl.a. økonomisk utroskap og hvitvasking). Korrupsjon og etikk vies også oppmerksomhet.

For det tredje fokuseres det på hvordan korrupsjon kan forebygges og avdekkes i næringslivet og i offentlig sektor. Her presenteres internasjonale og nasjonale rettslige instrumenter og retningslinjer som er viktige når en privat eller offentlig virksomhet skal gjøre risikovurderinger og utarbeide interne rutiner for forebygging og avdekking av korrupsjon. Det drøftes også i noen grad hvordan man skal, bør og kan gå frem hvis det skulle avdekkes korrupsjon eller oppstå mistanke om korrupsjon i virksomheten.

Læringsutbytte

Kunnskap

Etter at kurset er gjennomført skal studentene ha:

- Grunnleggende kunnskap om fenomenet korrupsjon,
- grunnleggende kunnskap om hvilken atferd som rammes av straffebestemmelsene om korrupsjon, samt være i stand til å reflektere rundt etiske dilemmaer som kan oppstå i en korrupsjonskontekst,
- god kunnskap om hvordan private og offentlige virksomheter kan forebygge og avdekke korrupsjon.

Ferdigheter

Etter at kurset er gjennomført skal studentene kunne:

- Identifisere atferd som rammes av straffebestemmelsene mot korrupsjon,
- identifisere etiske spørsmål og dilemmaer som kan oppstå i virksomheten,
- utarbeide grunnleggende retningslinjer for å forebygge og avdekke korrupsjon i virksomheten, og
- legge opp en strategi for hvordan man skal, bør eller kan gå frem hvis det avdekkes korrupsjon eller det oppstår mistanke om korrupsjon i virksomheten.

-

Krav til forkunnskaper

?

Tilrådde forkunnskaper

Utdanning på bachelor-/masternivå. En fordel med grunnleggende kjennskap til rettsanvendelse?

Krav til studierett

Det blir gjennomført særskilt opptak til emnet

Arbeids- og undervisningsformer

Forelesninger og seminarundervisning (ca. 26 timer totalt), personlig veiledning etter behov og obligatorisk hjemmeeksamen.

Obligatorisk undervisningsaktivitet

Obligatorisk oppgave: Godkjend obligatorisk heimeoppgåve. Studentar som får oppgåva underkjent, får høve til å levere den éin gong til. Godkjend oppgåve er vilkår for å gå opp til eksamen.

Vurderingsformer

Seks timars heimeeksamen. Studentar som har gyldig forfall til eksamen eller stryk får tilbod om kontinuasjonseksamen.

Eksamensspråk

Norsk

Hjelpemiddel til eksamen

Ikke aktuelt for emnet grunnet vurderingsform hjemmeeksamen.

Karakterskala

Bestått/ikke bestått

Vurderingssemester

Høst

Litteraturliste

- Leslie Holmes: Corruption: A Very Short Introduction, Oxford University Press, Oxford 2015 (176 s.)
- Ingvild Rosseland Sandhaug: Korrupsjonsbekjempelse. Særlig om norske virksomheters ansvar for korrupsjon, Gyldendal, Oslo 2020.
 - Kapittel 3: Internasjonale konvensjoner mot korrupsjon (s. 60-95).
 - Del III (kapittel 4-8): Norsk korrupsjonslovgivning (s. 98-197).
 - Kapittel 16: Korrupsjonsbekjempelse på virksomhetsnivå (s. 354-404).
 - Til sammen 184 sider
- Transparency International Norge/Kommunenenes sentralforbund: Beskytt kommunen! Håndbok i antikorrupsjon (2019) 39 s.
- Transparency International Norge: Beskytt din virksomhet! Oppdatert håndbok for næringslivet (2019) 40 s.
- Eidsivating lagmannsretts dom 1. juli 2022 (LE-2021-155124) («Nittedalsaken»). Tilgjengelig på Lovdata.
- En dom til, «suksesshistorie».

Læringsmateriell

- Transparency International Norge: Dilemmasamling, caser for diskusjon.

Programansvarlig

Studieutvalget ved Det juridiske fakultet

Emneansvarlig

Professor Jon Petter Rui

Administrativt ansvarlig

Robert Stavenes

Saken ble behandlet i studieutvalget sitt møte den 01.12.2022.

Studieutvalget uttaler:

Studieutvalget har ingen innvendinger mot at fakultetsstyret oppretter EVU-emnet «Forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor» fra høstsemesteret 2023, med den fremlagte læringsutbyttebeskrivelsen. Det er en forutsetning at undervisningen på kurset honoreres særskilt som et bierverv, og derfor ikke går på bekostning av fakultetets undervisningsressurser.

Dekan og fakultetsdirektørs merknader

Dekan og fakultetsdirektør er sluttet seg til ovenstående vurderinger og den innretningen dette etter- og videreutdanningstilbudet er gitt.

På denne bakgrunn framsettes følgende

forslag til vedtak:

EVU-emnet «Forebygging og avdekking av korrupsjon i næringslivet og offentlig sektor» opprettes med virkning fra høstsemesteret 2023.

Karl Harald Søvig
dekan

Øystein L. Iversen
fakultetsdirektør

05.12.2022
ANNNI/INGVSTR